

POBJEDNICI »FILMSKOG SAMOBORA« (U SREDINI) S NOVIM PREDSJEDNIKOM FILMSKIH AMATERA JUGOSLAVIJE V. TADEJEM: I. DELAČ, (RIJEKA), DUŠAN RUDEŽ (OSIJEK), PETAR TRINAJSTIĆ (RIJEKA), RADMILA I NEVENKA ŠEŠIĆ (SARAJEVO), ŽELJKO LUKOVIĆ I NIKOLA ABRAMOVIĆ (RIJEKA)

Poslije XX festivala kino-amatera u Samoboru »Sam snimi film«

Trijumf filmskog amaterizma

Filmovi snimljeni »kućnom« kamerom stotinu i tisuću puta jeftiniji od »profesionalnih«, a po zanimljivosti i kvaliteti dosežu najbolje »profesionalce« ● Klasici našeg amaterskog filma daleko zaostali za mladima

»Filmski Samobor« (od 9. do 12. o. m.) ponovo je dokazao da tzv. amaterska, osammilimetarska, kamera u rukama mnogih naših neprofesionalnih ljubitelja filmskog snimanja nije danas ništa manje zanimljivo sredstvo za umjetničko izražavanje nego ona u rukama tzv. profesionalaca. Naprotiv! Amaterizma više nema. Javila se i širi se sve više nova generacija u našoj masovnoj filmskoj kulturi koja ne samo da radi »kućnom kamerom« izvanredne filmove, dostojne domaćih i međunarodnih festivala, nego daje rezultate koji su »za publiku« i, što je posebno zanimljivo, koji su stotinu ili tisuću puta jeftiniji od naših prosječnih producentskih filmova. Tako je, prvonagrađeni film Petra Trinajstića iz Rijeke (»Treći maj«), »TIJELO« izvrstan dokumentaristički esej o fizičkoj prolaznosti čovjeka. Međutim, njegova je bogata scenografija, ambijentirana dinamično s različitim interijerima i eksterijerima, iziskivala ukupan trošak od samo 1500 n. d, a u našim profesionalnim producentskim kućama jedan takav film mogao bi stajati i do 50 milijuna.

Govoriti posebno o svakom nagrađenom filmu, a njih je bilo mnogo, zahtijevalo bi duži prostor. Ukratko, treba istaći da bi, vjerojatno, s v a k i od nagrađenih na tom jubilarnom jugoslavenskom sastanku seniorskog amaterizma mogao konkurirati svim filmovima na »Beogradskom« ili nekom drugom profesionalnom festivalu kratkometražnih filmova, a poneki od viđenih, možemo reći, mogao bi biti zapažen, pa i nagrađen, i na »Oberhausenu«. I u profesiolanoj, i u stručnoj konkurenciji!

Riječ je o prvonagrađenoj, uzbudljivoj ljudskoj, ali ne i brutalnoj i hladnoj dokumentarnoj slici o jednom danu starog bračnog para »Svaki dan kao jedan« Krste Tomičića iz Donje Lastve; o majstorski snimljenoj i suptilnoj viziji trudne žene koja se uzdiže do poetizirane metafore o »plodovima prirode« Radoslava Vladića iz Novog Beograda (film »Kut«); o Lukovićevom »MODERN TIMES«, intelektualnom razmišljanju o temi »starog i novog«; o jednostavnoj ali duhovitoj satiri na tehnički komoditet civilizacije Tatjane Ivančić u »Dobrom starom veslu«... Nabrojali smo samo prve od prvih, a možemo, u povodu spomena Trinajstićeva i Lukovićeva filma, samo dodati da je Kinoklub »Jadran« pri »Trećem maju« u Rijeci osigurao tom našem lučkom gradu epitet sineastičkog središta u nas.

Pansini, Rakonjac, Makavejev i drugi klasici našeg amaterskog filma – to smo vidjeli u samoborskoj retrospektivi – danas su u odnosu prema novima i mladima ne samo zastarjeli tehnički, nego i u samom režiserskom shvaćanju amaterizma. Amaterizam malom filmskom kamerom danas više ne eksperimentira samo da bi eksperimentirao, nego se spustio do gledaoca i daleko uzdigao iz osobnog i obiteljskog kruga. Prerastao je u pokret, nije više samo »narodna tehnika« i ponovo upozorio da ga trebamo još više pomagati, pratiti i – gledati.

MLADEN HANZLOVSKY